



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Virginem beatissimam esse signum magnu[m] sumpto signo proscopo.
Sectio III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

in uniuerso mundo. Quare iure optimo vexillum fidei appellari potest, sub quo militaris fides de uniuersis suis hostibus gloriosissime triumphauit. Nec multum abhorret ab hac appellatione illa, qua vsus est D. Cyrillus Alexandrinus homil. 6. contra Nestorium, cum Virginem appellauit *Sceptrum orthodoxe fidei*, ut si fides tanquam Princeps, ac Regina pingenda esset, ei Virgo pro regali scepro apponenda foret.

Cyrril Alex.
Item fidei
sceptrum.

II

Postremo est Virgo vexillum, quo omnes praesidij causa confugiunt, cum se laboribus, tentationibus, persecutionibus, imo ipsa etiam Dei ira premi conspiciunt. Cur enim non ad Virginem referre liceat illud Regij uaris Psal. 59. *Dedisti metuentibus te significationem, ut fugiant a facie arcus, ut liberentur dilecti tui*. Nam quod eo loco intelligendum sit vexillum, perspicuum est ex Hebraeo: ubi pro significationem habetur *וַיִּפְּגֹעַ*, quod nomen *vexillum* significat, a radice *וּפְּגַעַ*, quod est vexillum erigere. Vnde Rabbi David in libro radicam, & in commentariis de vexillo interpretatur. Idemque nomen habetur apud Elaiam, cap. II. cum de Christo Domino dicitur: *Qui stat in signum populorum*, Hebraice *וַיִּפְּגֹעַ*, id est, in vexillum ad quod uidelicet omnes homines, & uniuersi populi tanquam ad ducem vexilliferum: imo tanquam ad vexillum Patris sub eo militaturi confugiant. Et Num. 21. cum est sermo de serpente illo arceo in figuram Christi in cruce pendens, dicitur ad Moysen: *Ea serpente anemo, & pane eum pro signo*, Hebraice *וַיִּפְּגֹעַ*, id est, pro vexillo, ut indicetur Christum in cruce vexillum fuisse, quod Pater aeternus, tanquam in loco altissimo erexit, ut ad illud omnes, qui praesidium, & salutem optarent, possent tuto confugere. Ergo ut ad virginem beatissimam reueitatur, dedit eam Deus tanquam vexillum timentibus nomen suum, ut sub tanti vexilli praesidio fugerent a facie arcus, quem siue Deus ipse per labores, ac supplicia, siue demon per tentationes intenderet, imo Hebraice non est *וַיִּפְּגֹעַ*, sed *וַיִּפְּגֹעַ*, siue, ut instat *vexilli exaltentur*, nimirum super inimicos suos, quemadmodum Rabbi David interpretatur. Sic enim, qui ad Virginem confugiunt, ipsi quoque super inimicos suos gloriosum victoriae vexillum erigunt.

R. David.
Ad Virginem
Filiūque
tanquam ad
vexillum pra
sidij causa
fugendum.
Esci 1. 10.
Num. 14. 8.

R. David.

Virginem beatissimam esse signum magnū sumpto signo pro scopo.

S E C T I O III.

Superest postrema signi pro scopo acceptio, qua non minus, quam praecedentes in Virginem conuenit. Fuisse igitur Virginem signum magnum, hoc est, scopum amplissimum, & omnibus conspicuum, in quem haeretici, daemones, omnesque Christi hostes suarum persecutionum, & blasphemiarum per summam impietatem sagittas collimarunt, docet Timotheus presbyter Hierosolymitanus in oratione de Propheta Simeone, ubi vult de Christo simul, & Virgine accipiendum esse illud Luc. 2. *Hic positus est in ruinas, & in resurrectionem multorum, & in signum, cui contradicetur*. Merito etiam Ioannes Apocal. 13. de Antichristo differens ait: *Datum est ei os loquens magna, & blasphemias: aperuitque os suum in blasphemias ad Deum, blasphemare nomen eius, & tabernaculum eius*. Quo loco per Dei tabernaculum ipsam quoque Virginem beatissimam possumus accipere, de qua cecinit Regius uares Psal. 45. *Sancitificauit tabernaculum suum altissimus*. Sic enim eum locum intellexerunt Methodius in Hypopantia Domini, & D. Athanasius in Euangelium de Deipara: cum enim uiderent haeretici non posse se incarnationis ueritatem eleuare, uel & uirginitatem, & maternitatem Mariae prius euerterent, aduersus eam sibi potissimum dimicandum putarunt, ut matris ignominia redunderet in filium. Id quod multo ante praedictum fuerat Genes. 3. cum dictum est

I.

Tim. Hiers.

Luc. 2. 34.

Apoc. 13. 5.

Psal. 45. 5.

Methodius.

D. Athan.

Gen. 3. 13.

ad serpentem: Inimicitias ponam inter te, & mulierem, & semen tuum, & semen illius: ip-

D. Bernard

Haereticorum
probra in
Virginem.

se conteret caput tuum, & tu insidiaberis calcaneo eius: quem locum in hanc eandem sententiam affert D. Bernardus sermone super signum magnum. Verè enim inimicitia sunt inter Virginem, ac daemone, & haereticos eius administros, qui Virginis calcaneo insidiantur, cum eam illius pede opprimendi infectantur. Etenim Eluidius impiè dixit Virginem post Christi natiuitatem fuisse carnaliter cognitam à Iosepho, contra quem duobus integris libris à ceteris disputat D. Hier. Alij haeretici dixerunt Virginem non esse dicendam *θεοτόκος*, id est, Deiparam, sed *γεγοννητορ*, siue à *γεννητορ*, id est, Christi, siue hominis matrem; in qua haereticus Nestorius, qui impiè duas in Christo personas inuexit. Mahometani etiam negat Mariam potuisse esse Dei matrem: & idcirco negant Christi diuinitatem. Mitto Marcionem & Manichaeos, qui negabant fuisse in Christo veram carnem, atque adeo astruebant Virginis carnem ad substantiam Christi minimè pertinere. Sanè optimo iure potest Virgo petra illi comparari, de qua exiuit aqua contradictionis,

Num. 20. 12.

De Virgine
ut ex petra
aqua contra
dictionis exi-
sit.

Esai. 46. 1.

ubi iurgati sunt filij Israel contra Dominum, & sanctificatus est in eis, id est, sanctum se declarauit conferendo videlicet beneficium in ingratos, & incredulos: verè enim ex Virgine egressa fuit aqua contradictionis, in qua iurgati sunt omnes haeretici contra Dominum, qui tamen iis omnibus compressis sanctum se, sanctamque simul Virginem declarauit. Quod autem virgo appelletur petra, perspicuum est ex loco illo Esaiæ 16. *Emitte agnum Domine dominatorem terrae de petra deserti ad mortem filia sion*: quo loco petit Propheta aduentum Messiae, vt aliàs aduersus Iudaeos disputauimus. Per petram autem deserti ad literam vrbs quaedam Moabitarum intelligitur, ex qua erat oriunda Ruth, qua ad genealogiam Christi pertinet. Non desunt tamen, qui eiusdem patris nomine Virginem adumbratam fuisse autumet, in quibus est Abbas Guericus serm. 2. de Annunciat. B. Mariae, ubi hanc reddit loci paraphrasim: *Emitte agnum Domine dominatorem terrae de petra deserti, hoc est, abscondite petram de petra, sanctum, & inuisibilem sancta, & immaculata proferas virginis.*

Ab Gueric

II.

Ceterum quicumque in hoc signum tela direxerunt, miserè omnes perierunt: idcirco enim Ioannes docet signum hoc in caelo apparuisse, imò intra ipsum caelum: (siquidem mulier illa pedibus lunam calcabat, atque adeo superiora luna erat) constat autem sagittas, quae in caelum iaciuntur in ipsos recidere sagittarios. Accedit, quod nec ad caelum vsque possunt perungere, nec si pertingerent, mulieri intra caelos inclusa nocere potuissent, cum oporteret prius caelum ipsum penetrare, quod fieri non potest. Itaque Virgo in caelo, imò supra caelum constituta nihil sibi timet à sagittariis: quare illud tantum superest, vt sagittae in ipsorum sagittariorum capita retorqueantur, quemadmodum accidit omnibus haeticis: & vt vnum de multis exemplum in medium afferamus, constat Nestorium Patriarcham Constantinop. in Virginem, si quis alius, impium maximè, & sacrilegum extitisse, negasseque vt supra diximus, appellari posse Virginem *θεοτόκος*. Verùm quàm miserè perierit, inde est manifestum, quod linguam illam, qua in Virginem blasphemauerat, ebullientes innumeri vermes tanquam satellites missi à Virgine certatim corroserunt, ac depasti sunt, vt refert Nic. 14. hist. Eccl. c. 39. & Euag. l. 1. c. 7.

Nicephor.

Euag. l. 1. c. 7.

III.

Cant. 4. 4.

Virginis praesentia nulla
est mihi potest.

Atque hanc etiam ob causam praeter alias, quas sequenti commentario de mira Virginis pulchritudine commemorabimus, arbitramur eius collum Cant. 4. comparari turri Dauidica: *sicut turris Dauid, inquit sponsus, colum tuum, quae adificata est cum propugnaculis: mille elypei pendent ex ea, omnis ariditura fortium. Cum enim collum sit ea in homine pars, quae gladio ferri solet, vt significaret sponsus* Virginem,

Virginem,

Virginem, quantumcunque eius collum ab hostibus peteretur, nunquam tamen eis caput præcidi posse, hoc est, nulla vi eius præstantiam minui, comparavit eius collum turri Davidicæ omnium armorum præsidio munitissimæ: ut pectus eum esset gladium, qui in Virginis collum stringeretur, in scuta, & clypeos impenetrabiles incurere, & præterea non solum hæbetari, sed etiam infringi. Idcirco etiam Virgo platano confertur. Eccl. 24. *Quasi platanus exaltata sum in terra aquas*: quoniam platani folia referunt speciem scutorum, ut observavit Hugo Cardinal. Itaque tot quasi scutis platanus cingitur, quot foliis vestitur, in typum videlicet Virginis, quæ tot clypeis munitur, quot prærogatiuis exornatur: quo fit, ut hæreticus qui Virginem inlectatur, in scuta innumera, & instar foliorum implicita, totamque Virginem protegentia necessariò incurrat. Illud etiam efficitur, ut qui ad huius platani umbram confugit, sub innumeris veluti scutis protectus lateat, atque adeo hostium ictus protegente Virgine tutus, ac securus irrideat.

Eccl. 24. 19.

Hugo Card. B. Virgo tot clypeis munitur, quot prærogatiuis exornatur.

Comparatur etiam idem collum Virginis Cant. 7. turri eburnæ, tum propter mirum puritatis cædorem, tum propter terrorem, quem hostibus incutit vel ipso eboris nomine, quod quia deus elephantis est, ipso nomine deterreret Virginis aduersarios, dum cogitant sibi cum elephantorum dentibus rem futuram. Quidni eandem ob causam Virginem Salomonis throno comparauerim, quem duodecim leones seni ex utraque parte per sex gradus ambiabant? 3. Regum 10. ut inter leones sibi incedendum persuadeat, quicumque ad hunc veri Salomonis thronum irreuerenter accedere tentauerit, à quibus momento temporis corripendus, ac deuorandus sit. Merito igitur concludit D. Bern. serm. super signum magnum: *Nimirum, inquit, ipsa est quondam à Deo promissa mulier serpentis antiqui caput virtutis pede contritura, cuius planè calcaneo in multis versutis insidiatus est, sed sine causa, sola enim contriuit vniuersam hæreticam præuinitatem: alius non de substantia carnis suæ Christum edidisse dogmatizabat: alius paruulum non peperisse, sed reperisse sibilabat: alius vel post partum vico cognitam blasphemabat: alius Dei matrem audire, non sustinens magnum illud nomen heretico nos impiissime surrigillabat. Sed contriti sunt insidiatores, conculcati supplantatores, confutati derogatores, & beatam eam dicunt omnes generationes.*

III.

Cant. 7. B. Virgo hostibus suis terror.

3. Reg. 10.

D. Bernard.

Cur Virgo dicatur in cælo apparuisse.

SECTIO IIII.

DVplicem expositionem recipit hæc sententia: vna est, si ita legamus: *Signum magnum apparuit in cælo*: quodnam signum *Mulier amicta sole*, &c. ita ut ipsa mulier amicta sole lunam, calcans pedibus, gerensque in capite coronam duodecim stellarum, appelletur à Ioanne *Signum magnum*: de qua expositione dicendum postea. Altera est, si ita contextum dispungamus: *Signum magnum*, videlicet mihi ostensum est: quodnam tandem illud? *Apparuit in cælo mulier amicta sole*, ut miraculum in eo sit, quod mulier in cælo posita, eaque amicta sole apparuerit Ioanni in terris existenti, ut verbum, *apparuit*, non cum signo magno: sed cum sequentibus verbis iungatur: de qua expositione in præsentia differemus.

Arbitramur igitur tamquam signum magnum commemorari à Ioanne, quod ipsi mulier, eaque amicta sole in cælo apparuit: cum enim sol qui centum sexaginta vicibus: ut Astrologi demonstrant, magnitudine terram superat, tam exiguis nobis appareat, sanè instar prodigij est, quod mulier in cælo constituta à Ioanne in terris agente videri potuerit, neque tanta distantia, solisque ipse splendor satis fuerit ad eam occultandam. Quo mysterio mirum in modum

II.

B. Virgini mira excellentia.